

УДК 811.112.81'37

**ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНЕ ПОЛЕ LIEBE
(НА МАТЕРІАЛІ ЛІРИКИ ТЕОДОРА КЕРНЕРА)**

Романова Н. В.

Київський національний лінгвістичний університет, м. Київ

Статтю присвячено дослідженню семантики німецькомовного *Liebe* у царині поетичних текстів Т. Кернера. З точки зору польового підходу до даного феномена виявлено асиметрію між «словниковим» і «текстовим» значеннями мовного знаку, що свідчить про залежність мовних процесів від потреб комунікативної діяльності індивіда.

Ключові слова: любов, лексико-семантичне поле, ядро, периферія, мікрополе, вірш.

Любов як одна із стрижневих категорій, що відбиває духовно-душевний зв'язок індивіда з навколишнім світом, привертала й продовжує привертати увагу мовознавців в аспекті вивчення лексичної асоціації назви емоцій у системі художнього тексту (Н. Іванова), виявлення структурно-семантичної організації концепту КОХАННЯ (В. І. Карасик, Л. Є. Вільмс, Є. Ю. Балашова, В. Діц, І. Чернишенко та ін.), аналізу функціонування цього концепту в художньому тексті / дискурсі (Л. Г. Бабенко, М. В. Смоленцева, Л. В. Ключнікова, Т. Михасів та ін.), стилістичного зіставлення прошарків матерної і еротичної лексики (М. Епштейн), контрастивного перекладу лексеми *любов* у споріднених мовах (П. Мацьків та ін.), емоційного компонента в лексиці (В. І. Шаховський, М. В. Гамзюк, А. Манзій та ін.) тощо. Попри все, ці дослідження здійснювалися не на достатній вибірці, ряд питань (синоніміка, похідні, ономазіологічні основи, семантико-сміслове наповнення лексеми та ін.) лишилися мало- чи взагалі недослідженими, що вимагає й узагальнення наших даних. Все це свідчить про **актуальність** вибору теми статті. На противагу попереднім, дослідження здійснимо через польовий підхід до принципів організації семантики слів із значенням „любов“.

Метою нашого студювання є виявлення співвідношення «словникової» і «текстової» семантики лексеми *Liebe* в німецькомовній ліричній поезії другої половини XVIII століття. **Завданням**, через обмеженість обсягу статті, буде аналіз доміанти семантичного поля *Liebe* на основі даних тлумачних словників, її функціонування в любовній ліриці Т. Кернера (1791-1813) та структурно-змістове зіставлення семантичного й смислового поля розглядуваного феномена.

Польовий підхід, як відомо, передбачає розгляд лексики як складної, різнопланової сукупності слів, об'єднаних у певні ряди, групи, шари на основі тієї чи іншої спільності, подібності: семантичної, формальної, стилістичної, функціональної, генетичної та іншого характеру та водночас протиставлених у

межах таких угруповань за диференційними ознаками (Г. Ібсен, Й. Тріп, Л. Вейсгербер, Ю. Д. Апресян, О. В. Бондарко, Л. М. Васильєв, Б. Ю. Городецький та багато інших учених).

Семантичне поле, услід за З. Д. Поповою [6, с. 4], розуміємо як складну динамічну систему зв'язків, взаємозв'язків, розмежувальних, єднальних, поступових перехідних зон, мікрополів розглядуваних мовних одиниць. У цьому контексті семантичне поле постає як *замкнена модель*, що ґрунтується на інтегральних ознаках лексем як компонентів системи мови. *Смислове поле* – це принципово *відкрита модель*, кількість елементів якої визначається інтегральною ознакою, структурованою смисловою домінантою поля, котра об'єднує вербальні (у тому числі і лексичні) й невербальні компоненти мовленнєвого продукування [2, с. 3].

Зупинимося детальніше на семантиці «словникового» сучасного німецькомовного *Liebe*. Семантичні зміни відбуваються в семантичних структурах (системах) досліджуваного слова, що включають дериваційно поєднані між собою окремі значення (ЛСВ чи семеми). Семеми складаються із сем – «відображених ознаках дійсності, які не мають корелятив у плані мовного вираження» [4, с. 21]. Кількість значень ілюстрованої лексеми коливається від 1 до 6. Якщо мінімальна кількість значень указує на інтенсивність позитивного почуття до будь-якої особи **Liebe** – *intensives positives Gefühl für jdn* [10, с. 237], то максимальна – на інтенсивність прихильності / почуття, жертвовності **1** *starke Zuneigung, starkes Gefühl des Hingezogeneins, opferbereite Gefühlsbindung*; на тісноту зв'язку з чимось, інтенсивність бажання, прагнення **2** *enge Beziehung zu etwas, heftiger Drang, heftiges Verlangen, Streben nach etwas*; на пристрасне кохання, що переходить здебільшого в статеві і / чи романтичні стосунки між двома людьми **3** *eine leidenschaftliche Liebe*₍₁₎, *die meist in eine enge körperliche u. (od.) geistige u. (od.) seelische Bindung zwischen zwei Menschen übergeht*; на особу, з якою мають чи мали статеві стосунки **4** *Person, für die Liebe*₍₃₎ *empfunden wird od. einmal empfunden wurde, mit der man eine Liebschaft hat od. hatte*; на тимчасові статеві стосунки **5** *Liebschaft, flüchtiges Liebesverhältnis*; на симпатію, дружбу, жертвовні дії **6** *Gefälligkeit, Freundlichkeit, opferbereite Handlung* [12, с. 617], а також на інтенсивні почуття до членів родини чи тих, кого дуже цінують **1** *die starken Gefühle der Zuneigung zu j-m, der zur eigenen Familie gehört od. den man sehr schätzt*; на інтенсивність сексуального потягу до когось **2** *die intensiven Gefühle für j-n, von dem man auch sexuell angezogen wird*; на інтенсивність інтересу до чогось улюбленого чи того, що подобається робити **3** *das starke Interesse für etw., das man mag od. gerne tut*; на когось, кого покохали з першого погляду **4** *j-d, für den man Liebe* (2), *die man spürt, wenn man j-n zum ersten Mal sieht*; на щось, що із задоволенням роблять **5** *etw., das man besonders gern tut* [9, с. 689] (оскільки сталі вирази не є релевантними нашому завданню, то їх дефініції не ілюструємо і відповідно не аналізуємо). У первинний список, таким чином, включаємо 12 значень, які обіймають поняттєвий сегмент загального позитивного найвищого людського почуття – любов. Гадаємо, ці значення на логіко-предметній основі можна угрупувати в 4 основні мікрополя з домінантою **Liebe**: 1. *«любов як аксіологічне (ціннісне) почуття»*; 2. *«любов як інтенсивне (енергетичне)*

почуття»; 3. «особа як об'єкт любові (1, 2)»; 4. «річ, явище, подія, дія як об'єкт любові (1, 2)».

З метою виявлення серед цих лексичних одиниць (далі ЛО) саме одиниць мовлення, що позначають любов, звернімося до поетичних текстів Т. Кернера [11], чие ліричне Я шукає відповіді на суперечність власної ідентичності й пропонує формулу примирення, визнаючи себе водночас *Sänger* «співець» (творець віршів, образів, внутрішнього й зовнішнього світу) і *Mensch* «людина» (частина природи (її витвір), зовнішнього світу, мікрочастинка Космосу). Між *Sänger* і *Mensch* – прірва, яку спроможне заповнити й подолати **таїнство поезії**; момент їхнього лінгвістичного відмежування – то момент перетворення тексту на вірш, земного на неземне, суб'єктивного на суб'єктне, психічного на вербальне, внутрішнього на зовнішнє.

Методом суцільної вибірки з 14 аналізованих літературних пам'яток (загальним обсягом 2506 слововживань) виокремлено 38 словоформ, що позначають *любов*. Зафіксовано ті випадки, де твірна основа похідного іменника *Liebe* вживається в структурі дериватів, утворених за 4 схемами: 1. Pref. + Adj. + Suf. → N; 2. Adj. + Suf. → N; 3. Adj. + N → N; 4. Adj. + V + Suf. → N. У надрах кожної з цих схем „народжується“, викристалізовується та чи інша семантична модель чи моделі слова. Як приклад проілюструємо семантичну модель схеми (1): Pref.^{neg / neutr.} + Adj.^{pos.} + Suf.^{pos. / neutr.} N_{pos.}, наприклад, *Ge-lieb-te* – 2. *veraltend*; verwendet als Anrede für den Mann / die Frau, den / die man liebt [9, с. 444]; цікаво, що титульне слово *die Geliebte* у віршах «Die Augen der Geliebte»; «Nähe der Geliebte» зазнає семантичної трансформації у контекстах: *die Geliebte* «кохана» стає «хазяйкою, власницею» ліричного героя в загальному сенсі, наприклад, *Augen, ihr verehrte Augen, / Meiner Herrin lichte Sterne, / Laßt euch von des Sängers Liedern / Sanfte Frühlingstöne wehn!* (1 строфа 3-6 рядки вірша «Die Augen der Geliebte»); його індивідуальним об'єктом, джерелом почуття, про що свідчить, зокрема, парадигма особового займенника 2-ої особи одн.: «твій» (*Ich denke dein*), «тебе» (*Ich sorg um dich; ich höre dich*), «ти» (*Du schwebst mir vor; du Sonne meines Lebens*), «твій» (*An deiner Brust!*), тобто семантика *коханої* у ілюстрованому поетичному тексті «згортається» до синкретичного, розмитого, інтимного типового образу ТИ, який, з одного боку, контрастує з природними й космічними явищами на енергетичному рівні (сема «природне світло») (*Ich denke dein im Morgenlicht des Maien, / Im Sonnenglanz; / Ich denke dein, wenn mich die Sterne freuen / Am Himmelskranz*), з іншого, – інтегрований у ці явища (*im Morgenlicht*), або наблизився до них (*Am Himmelskranz*), або ототожнюється з найбільшим небесним світилом – сонцем (*du Sonne meines Lebens*) (вірш «Nähe der Geliebte»). У результаті семантичних трансформацій досліджувана лексема стає виразником авторського месіджу – концепту поетичного тексту. Не випадково Н. В. Петренко, скажімо, наголошує на ланцюжковому зв'язку й семантичній єдності між основними й периферійними значеннями займенникової одиниці [5, с. 85] (займенник виступає як конденсатор усіх принципів індексальної, іконічної, символічної знаковості у поетичному тексті й водночас виводить за межі цієї знаковості).

Спостереження показує, що лексема *Liebe* вживається в синтаксичній функції додатка (а) родового відмінку одн., який вказує на відношення володіння [1, с. 288-291] ліричним героєм власне цим, а не іншим почуттям, тобто любов є облігаторною частиною людського буття, наприклад, *Mir ward das höchste Glück des Lebens, / Das Glück der Liebe, nicht beschert* (15-16 рядки вірша «Wehmut der Liebe»); (б) давального відмінку одн., який позначає предмет, по відношенню до якого здійснюється дія [3, с. 9], тобто любов апелює до інактивної річі, наприклад, *Die Vögelein singen und fliegen vorbei / Und lispeln von Sehnsucht, von Liebe und Mai* (2 строфа 3-4 рядки вірша «Im Prater»); узгодженого означення, яке уточнює, конкретизує відношення міри (а) почуття і інтенсивності імпліцитного бажання, наприклад, *Und es ist der Liebe Sehnsucht, / Die den Busen mächtig schwellt, / Mit der Ahnung leisem Schauer / Wie ein Traum aus jener Welt* (остання строфа вірша «Bei einem Springbrunnen»); (б) почуття і інтенсивності потреби, наприклад, *Der Sehnsucht Stimme, der Liebe Drang / Klingt Wellengeflüster und Lerchengesang* (4 строфа 3-4 рядок вірша „Im Prater“); (в) почуття і інтенсивності еротичних стосунків, наприклад, *Wir sind vereint, uns raubt der Tod vergebens / Der Liebe Lust; / O, laß mich ruhn, du Sonne meines Lebens, / An deiner Brust!* (4 строфа вірша «Nähe der Geliebte»); (г) локалізації почуття на (верхній) частині жіночого тіла, наприклад, *Nur an des Geliebten Brust / Blüht des Lebens schönste Lust – / Laß dich küssen!* (2 строфа 4-6 рядок вірша «Liebeständelei»). Проілюстровані приклади показують, що семантичний обсяг лексеми *Liebe* частково співпадає із словниковими значеннями (1, 2, 3). Підтримуємо тих учених, які вважають, що в тексті слово постає не як семема словника, а, насамперед, як одиниця смислу [8, с. 14-15]. Лише в тексті слово може розкрити і розширити чи, навпаки, звузити свій семантичний потенціал, вступаючи в складні асоціативні зв'язки як із певними зображуваними реаліями, так і змістовим навантаженням тексту загалом.

Образ кохання, що виростає до символу духовного почуття, зумовлює появу в поетичних творах Т. Кернера подвійної семантики цієї лексеми: з одного боку, *любов* – це неземна енергетична високорозвинена (розумово) субстанція, яка знається не лише на внутрішньому світі людини (психічному, емоційному), але й на внутрішній будові людського організму, його органах, зокрема серці, спроможна пробудити ідеал прекрасного в людині, піднести її до самих небес, наприклад, *Ach, daß im lauten Spiel des Lebens / Nicht eine Seele mich versteht! / Es klingt mein tiefes Lied vergebens, / Es wird vom Zephyrhauch verweht! / Die Liebe nur kennt meinen Schmerz, / Die Liebe nur versteht mein Herz. // Sie weckte mich mit zarten Tönen / Aus meiner Jugend leichtem Spiel, / Das Ideal des höchsten Schönen / Durchflamnte glühend mein Gefühl; / Da zog, was tief im Herzen schlug, / Hinauf, hinauf mit Adlerflug* (1-2 строфи вірша «Wehmut der Liebe»), з іншого, – *любов* інтерпретують як земний неявлений сакральний природний феномен, який взаємодіє із космічними об'єктами на кшталт зірок, виявляє свою присутність саме весною, в травні, наприклад, *Denn auch in mir ist's Frühling geworden, / Es schwelgt die Seele in Blütenakkorden; / Der Sehnsucht Stimme, der Liebe Drang / Klingt Wellengeflüster und Lerchengesang. // Und freundlich, wie die heiligen Strahlen / Der Sonne den lieblichen Tempel malen, / So steht meine Liebe mir immer fern / Und glüht in der Seele ein günstiger Stern. // Und jeder*

geschlossene Kelch meines Lebens, / Und jede Knospe des freudigen Strebens / Wird von dem Sterne der Blüte geküßt, / Ein Hauch, der das Tote erwecken müßt' (4-6 строфи вірша «Im Prater»).

Окремої розмови, безперечно, варта семантика прикметникових (5 випадків: *liebe, liebes, liebevoller, liebewarmen*) і прислівникових ЛО (2 *lieblich*), що позначають характеристику любові і її якісні ознаки, що може бути подальшою **перспективою** наукового пошуку.

Виходячи з кількісних показників поетичних творів, в яких зустрічаємо ілюстровані характеристики кохання (6 із 14), можна передбачити, що естетичні властивості любові, її об'єкта, суспільного духовного життя займають одне з чільних місць у світогляді Т. Кернера, відіграють важливу роль у його творчості. **Sänger** розглядає **любов** і **поезію** як рівноправні й незалежні, енергетично тотожні явища реального світу, взаємодія яких відкриває шлях людському серцю до вищої істини, наприклад, *Wo Lieb' und Dichtkunst ineinander glühen, / Da öffnen sich des Himmels Rosentore, / Und aufwärts fliegt das Herz zur heil'gen Wahrheit* (4 строфа вірша «Poesie und Liebe»). Проте не все так просто як здається. Місце інтеграції енергії любові і енергії поезії (**Wo Lieb' und Dichtkunst ineinander glühen**) як брама небесна є небезпечним, оскільки ця брама покрита колючками, хоч і трояндовими (*des Himmels Rosentore*). При всій несхожості семантики **поезії** як креативного продукту людини і **любові** як її духовного продукту, **любові** як джерела творчого натхнення і **поезії** як витвору мистецтва їхній смисл діалектично зумовлений, доповнює одне одного, інтенсифікуючи при цьому різні види діяльності Т. Кернера – творчу (загалом свідому – **поезія**) та конструктивну (загалом підсвідому – **любов**).

Помічено, що в стані емоційного збудження, радості, щастя ліричний герой може ототожнювати **любов** із живою активною істотою, яка імпліцитно скеровує внутрішній світ об'єкта на життєвому шляху, наприклад, *So wandle durch das frohe Leben, / Die Liebe führe still dein Herz, / Und wie die Töne sich verbeben, / So löse freundlich sich der Schmerz* (5 строфа вірша «An Adelaiden, am Johannistage»).

Титульна словосполучка вірша «Die Harmonie der Liebe» вказує на досить високу позитивну оцінку **любові**: вона солодка на смак, гармонійна, динамічна, проникає у кожну клітину організму, живлячи його, п'янить душу, структурно чиста, наприклад, *Leis' war Chloris hergeschlichen / Und verscheuchte schnell den Unmut / Durch das süße Spiel der Liebe. / Ach, und jetzt in ihren Armen, / Ihr am liebewarmen Busen, / Strömte mir ein neues Leben, / Neue Kraft durch alle Glieder, / Und der Liebe süßster Einklang / Wogte mir im trunknen Herzen / Schöner, heiliger und reiner / Als das Lied des Götterjünglings* (36-46 рядки вірша «Die Harmonie der Liebe»), тобто любов як цілісна божественна енергія належить до сил єднання на тонкому рівні, які з'єднують і возз'єднують нове зі старим «шляхом взаємної динаміки окремих кооперацій [...] у певних пропорціях» [7, с. 36].

Образ **любові** в досліджуваних творах конкретизується через допоміжні лексеми на позначення певної стихії, зокрема повітря (архетипний образ любові як одного з чотирьох першоелементів), що засвідчує фізичну чи іншу форму життя, наприклад, *Es war dein Geist! Es war der Hauch der Liebe! / Hast mein gedacht! / O, daß sie ewig, ewig, ewig bliebe / Die schöne Nacht!* (6 строфа вірша «In der Nacht»).

Іноді поет уживає словосполучу *das gestörte Glück* у значенні, яке одночасно відповідає двом традиційним антонімічним семам лексеми *любов* (2, 4 [9, с. 689]). Безперечно, це зумовлено багаторівневою семантичною структурою ліричної поезії Т. Кернера, яка відбиває не тільки позитивні сторони *любові*, а й негативні: закоханим можуть дошкуляти, заважати як близькі, рідні, так і приятелі, знайомі, сусіди, недруги, заздрісники тощо. Коли почуття невзаємні, односторонні, приміром, парубок кохає дівчину, а вона не звертає на нього жодної уваги, або спеціально дразнить закоханого, то в царині такого сюжету не зафіксовано ані лексеми *Liebe*, ані її синонімів, ані її антонімів. Про нерозділене почуття красномовно свідчать, передусім, титульна словосполучка, наприклад, «Der geplagte Bräutigam», опис емоційного стану ліричного героя, наприклад, *Das fuhr mir arg durch meinen Sinn, / Das Wort blieb in der Kehle; / Des andern Morgens ging ich hin / Und hielt ihr's vor die Seele; / Und sagt' ihr's endlich grad heraus: / «Hör', Grete, mach' mir's nicht zu kraus, / Sonst geh' ich meiner Wege!» / Man überlege! // Da lachte sie mir ins Gesicht / Und kehrte mir den Rücken. / Ja, wenn der Hans den Hals nicht bricht, / So reiß' ich ihn in Stücken! / Sonst bringt sie es gewiß so weit, / Daß ich mich noch bei guter Zeit / Im nächsten Teich ertränke! / Man denke!*, де вживаються численні сталі вирази з негативним емоційним значенням (*Das fuhr mir arg durch meinen Sinn, Das Wort blieb in der Kehle, Und hielt ihr's vor die Seele, mach' mir's nicht zu kraus, Da lachte sie mir ins Gesicht, kehrte mir den Rücken, So reiß' ich ihn in Stücken*), ЛО, що позначають соматичні органи (*Sinn, Kehle*) й частини тіла людини (*Seele, Gesicht, Rücken, Hals*) тощо.

На відміну від *семантичного поля любові* у структурі *смиислового поля* відповідно простежуємо тенденцію актуалізації периферійних елементів, тобто до *приядерної зони* належать номінанти *Herz* (18), *Leben, Sehnsucht* (17), *Augen, Lied* (12), до *постприядерної зони* – *küssen, ewig* (10). Формально йдеться про іменникове мікрополе «психічне життя людини» зі стратами «душа, серце» (*Herz*), «внутрішній світ» (*Leben, Sehnsucht*), «форма вираження душевного стану» (*Augen, Lied*); дієслівне мікрополе «ніжність» (*küssen*); прикметникове – «час» (*ewig*). З огляду на ілюстровану статистику стає зрозумілим, що *смиислове поле любові* характеризується *специфічною структурою, нерівномірністю, атракцією, нашаровуванням смислів* один на одного.

Оскільки проведений семантичний аналіз лексеми *Liebe* не носить всеосяжного характеру, то загальні висновки не передбачаються. Семантична мережа *любові* в розглянутих поетичних текстах відображає складну взаємодію різноманітних знань автора про предмет: від любові-хазяйки, володарки до любові-субстанції, стихії; від любові, що існує сама по собі (окремо від людини) до любові, що існує в ній, поза нею; від любові, чия природа сакральна, до любові, чия природа космічна; від любові, яка приходить разом із останнім весняним місяцем за календарем, до любові, яка приходить разом із гарненькою молодого дівчиною; від любові-«десерту» до любові-«приправи» на смак.

Список літератури

1. Адмони В. Г. Введение в синтаксис современного русского языка / В. Г. Адмони. – М.: Изд-во лит. на иностр. языках, 1955. – 392 с. – (Серия: «Библиотека филолога»).
2. Босова Л. М. Соотношение семантических и смысловых полей качественных прилагательных: психолингвистический аспект: автореф. дис. на соискание учен. степени докт. филол. наук: спец. 10.02.19 «Общее языкознание, социо-, психолингвистика» / Л. М. Босова. – Барнаул, 1998. – 46 с.
3. Левицкий В. В. Основы сравнительной морфологии германских языков / В. В. Левицкий. – Черновцы: Рута, 2004. – 127, [1] с.
4. Огуй О. Позначення червоного кольору в середньовісній німецькій мові / О. Огуй // Наукові записки. – Кіровоград, 2011. – Вип. 92 (2). – С. 21-29. – (Серія: «Філологічні науки (мовознавство)»).
5. Петренко Н. Когнітивно-семіотичні властивості займенників у поетичному тексті / Н. Петренко // Науковий вісник Херсонського держ. ун-ту. – 2010. – Вип. 12. – С. 82-87. – (Серія: «Лінгвістика»).
6. Попова З. Д. Когнитивная лингвистика: [монография] / З. Д. Попова, И. А. Стернин. – М.: Изд-во „Восток-Запад“, „АСТ“, 2007. – 320 с.
7. Секлитова Л. А. Словарь космической философии / Л. А. Секлитова, Л. Л. Стрельникова. – М.: Амрита-Русь, 2004. – 208 с.
8. Сологуб Н. М. Мовний портрет Яра Славутича / Н. М. Сологуб. – К.: Дніпро; Вінніпег: Українська вільна акад. наук, 1999. – 152 с.
9. Großwörterbuch Deutsch als Fremdsprache / [Hsg. Dieter Götz, Günther Haensch, Hans Wellmann]. – Berlin, München, Wien, Zürich, N. Y.: Langenscheidt, 2008. – 1307, [5] S.
10. Hecht D. Wörterbuch Deutsch als Fremdsprache. Das einsprachige Lernerwörterbuch / Dörthe Hecht, Annette Schmollinger. – K.: Methodika, 2004. – 484 S.
11. Körner T. Gedichte [Електронний ресурс] / Theodor Körner. – Режим доступу до текстів: <http://www.deutsche-liebeslyrik.de/korner.htm>. Проверено 01.09.2011.
12. Wörterbuch der deutschen Sprache/ [Hsg. u. neu bearb. von Renate Wahrig-Burfeind]. – München: dtv, 2007. – 1151, [1] S.

Романова Н. В. **Лексико-семантическое поле Liebe (на материале лирики Теодора Кёрнера)** // Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. Серия «Филология. Социальные коммуникации». – 2011. – Т. 24 (63). – № 4. Часть 2. – С.165-171.

Статья посвящена исследованию семантики немецкоязычного *Liebe* в контексте поэзий Т. Кёрнера. С точки зрения полевого подхода к данному феномену обнаружена асимметрия между „словарным“ и „текстовым“ значениями языкового знака, что свидетельствует о зависимости речевых процессов от потребностей коммуникативной деятельности индивида.

Ключевые слова: любовь, лексико-семантическое поле, ядро, периферия, микрополе, стихотворение.

Romanova N. **Lexico-semantic field Liebe (based on lyric poetry by Theodor Körner)** // Scientific Notes of Taurida National V.I. Vernadsky University. Series «Filology. Social communicatio». – 2011. – V. 24 (63). – № 4. Part 2. – P.165-171.

The article is devoted to study of the semantics German *Liebe* based on poetic texts by Th. Körner. Point of view of the field approach to the phenomenon found an asymmetry between the „vocabulary“ and „text“ meanings of the linguistic sign, indicating the dependence of language processes of communicative needs of the individual.

Key words: love, lexico-semantic field, core, periphery, microfield, a poem.

Поступила до редакції 18.09.2011 р.